ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ସିଂହ ଚିମା ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବନାମ

ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଫେବୃଆରୀ 6, 1997

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଏସ୍. ସାଘିର୍ ଅହମ୍ମଦ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ସେବା ଆଇନ :

ପଞ୍ଜାବ ସରକାରଙ୍କ ଜାତୀୟ ଜରୁରୀକାଳୀନ (ରିହାତି) ନିୟମ, 1965:

ବରିଷ୍ଠତା -ସେନାବାହିନୀରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବା -ବେସାମରିକ ସେବାରେ ବରିଷ୍ଠତା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ମିଳୁଥିବା ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ଲାଭ ପାଇଁ ଗଣନା କରାଯାଇପାରିବ କି -ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା; ସେନାବାହିନୀରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବାର ବରିଷ୍ଠତା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପରି କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ଜରୁରୀକାଳୀନ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ବରିଷ୍ଠତା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ରାମ ଜନମ ସିଂହ ବନାମ ୟୁ.ପି. ରାଜ୍ୟ, **[1994] 2 SCC 622, ପ୍ରଭେଦ ଦର୍ଶାଗଲା ।**

ଦେୱାନୀ ଅପିଲିୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 2474/1981 ।

C.W.P. ନଂ. 2860/1979 ରେ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 4.12.80 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀ ପାଇଁ ଏ.ପି. ମହାନ୍ତି ଏବଂ ଏସ୍.କେ. ସବ୍ବରୱାଲ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆର୍.ଏସ୍. ସୁରୀଙ୍କ ପାଇଁ ରଣବୀର ୟାଦବ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା:

ଆବେଦନକାରୀମାନେ, ଦଲୀପ ସିଂ ସିନ୍ଧୁ ଏବଂ ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ସିଂ ଚିମା ଯଥାକ୍ରମେ ଡିସେମ୍ବର 7, 1957 ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 3, 1959 ରେ ଭାରତୀୟ ବାୟୁସେନାରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । 15 ବର୍ଷର ସେବା ସମାପ୍ତ କରିବା ପରେ, ସେମାନଙ୍କୁ ଯଥାକ୍ରମେ ଜାନୁଆରୀ 25, 1974 ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 31, 1974 ରେ ସାର୍ଜେଣ୍ଟ୍ ଭାବରେ ବାୟୁସେନାରୁ ମୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଯେତେବେଳେ କ୍ରୀଡ଼ା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ

ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ବିଜ୍ଞାପନ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ସେମାନେ ଯଥାକ୍ରମେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 30, 1974 ଏବଂ ଅକ୍ଟୋବର 29, 1976 ରେ ପଞ୍ଜାବ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କନିଷ୍ଠ କ୍ରୀଡା ଅଧିକାରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ସେମାନେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2860/79 ଦାୟର କରି ବାୟୁସେନାରେ ଅତୀତର ସେବାକୁ ସାମରିକ ସେବା ଅବ୍ୟାହତି ପ୍ରତିରକ୍ଷା କର୍ମଚାରୀ ଭାବରେ ଦାବି କରିଥିଲେ । *ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ପ୍ରୀତମ ଚାନ୍ଦ, (*1976) ର LPA ନମ୍ବର 401 ମାମଲାରେ ନିଜର ପୂର୍ବ ରାୟର ଅନୁସରଣରେ 1980 ଡିସେମ୍ବର 9 ତାରିଖର ରାୟ ଦ୍ୱାରା ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ତେଣୁ, ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଏ.ପି. ମହାନ୍ତି ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ସରକାର ଏପ୍ରିଲ 20, 1977 ରେ ପଞ୍ଜାବ ବିମୁକ୍ତ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀ କର୍ମଚାରୀ (ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ଅଣ-ବୈଷୟିକ ସେବାରେ ଖାଲି ପଦବୀ ସଂରକ୍ଷଣ) ନିୟମ, 1977କୁ 28 ଫେବୃଆରୀ 1973ରୁ ପିଛିଲା ପ୍ରଭାବ ସହିତ ଲାଗୁ କରିଥିଲେ । ନିୟମ 2(c) ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

> "2(c) 'ମୁକ୍ତି' ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି (ଏହାର ବ୍ୟାକରଣଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହିତ) ସେବାର ଏକ ଅବଧି ପରେ ମୁକ୍ତ ହେବାର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବର୍ଷ ଅନୁଯାୟୀ, ସଂଘର ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀରୁ ମୁକ୍ତି, କିନ୍ତୁ ତାଲିମ ସମୟରେ କିମ୍ବା ଶେଷରେ, କିମ୍ବା ସ୍ୱଳ୍ପ ସେବା ସମୟରେ କିମ୍ବା ଶେଷରେ ମୁକ୍ତି, ଉଚ୍ଚ ପଦାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକୃତ ସେବାରେ ନିଆଯିବା ପୂର୍ବରୁ କିମ୍ବା ଅସଦାଚରଣ କିମ୍ବା ଅଦକ୍ଷତା ଯୋଗୁଁ କିମ୍ବା ମୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଭାରତୀୟ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ମୁକ୍ତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଏପରି ତାଲିମ ଅବଧିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ନାହିଁ ।"

ସେ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ 1977 ନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ଉକ୍ତ ନିୟମର କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପୂର୍ବ ସେବାର ସୁବିଧା ଏବଂ ଏହା ଅଧୀନରେ ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିବା ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ଲାଭକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ଠିକ୍ ନଥିଲା । ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଅପିଲକାରୀମାନେ ବେସାମରିକ ସେବାରେ ସେମାନଙ୍କର ବରିଷ୍ଠତାର ଗଣନା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ସୁବିଧା ପାଇବା ପାଇଁ ସୈନ୍ୟବାହିନୀରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେମାନଙ୍କର ଅତୀତ ସେବାର ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର କି?

ପଞ୍ଜାବ ସରକାର ଜାତୀୟ ଜରୁରୀକାଳୀନ (ରିହାତି) ନିୟମ, 1965, ଯେଉଁ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିଲା, ତାହା "ସାମରିକ ସେବା" କୁ ଭାରତୀୟ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀର ତିନୋଟି ଶାଖା (ପରୱାନା ଅଧିକାରୀ ଭାବରେ ସେବା ସମେତ) ମଧ୍ୟରୁ ଯେକୌଣସିରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ କିମ୍ବା ମାନ୍ୟତାପ୍ରାପ୍ତ ସେବାକୁ ବୁଝାଏ ଯାହା 26 ଅକ୍ଟୋବର, 1962ର ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 352 ଅନୁଯାୟୀ

ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଜରୁରୀକାଳୀନ ଘୋଷଣାର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ସମୟରେ କିମ୍ବା ଏହି ନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସାମରିକ ସେବା ଭାବରେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇପାରେ । ସାମରିକ ସେବା ପରେ ସାମରିକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣର ଯେକୌଣସି ଅବଧିକୁ ମଧ୍ଯ ସାମରିକ ସେବା ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ ।" ତେଣୁ, ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବ ଯେ ସାମରିକ ସେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଏହା ଭାରତୀୟ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀର ତିନୋଟି ଶାଖା ମଧ୍ୟରୁ ଯେ କୌଣସିଟିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କିମ୍ବା ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଜଣେ ଅଧିକାରୀ ହେବେ ଏବଂ ଜରୁରୀକାଳୀନ ଘୋଷଣା କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ସମୟରେ ଏବଂ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଘୋଷିତ ସାମରିକ ସେବାରେ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଯେହେତୁ ଅପିଲକାରୀମାନେ ଏହା ଅଧୀନରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ବେସାମରିକ ସେବାରେ ବରିଷ୍ଠତା ଏବଂ ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ସୁବିଧା ପାଇଁ ସାମରିକ ସେବାର କୌଣସି ସୁବିଧା ଦିଆଯାଇନାହିଁ । 1968 ନିୟମ ଏବଂ 1977 ନିୟମ ଜରୁରୀକାଳୀନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଦେଶର ସେବା କରିବାକୁ ଆଗେଇ ଆସିଥିବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜରୁରୀକାଳୀନ ସମୟରେ ସୈନ୍ୟବାହିନୀରେ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ସାମରିକ ସେବା ଗଣନା କରି ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବରିଷ୍ଠତାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଲାଭ ଦେବାକୁ ବିଚାର କରେ । ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ, ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଜରୁରୀକାଳୀନ ସମୟରେ ନୁହେଁ ବରଂ ନିୟମିତ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ।

ରାମ ଜନମ୍ ସିଂହ ବନାମ ୟୁପି ରାଜ୍ୟ, (1994) 2 ଏସସିସି 622 ମାମଲାରେ, ଯେଉଁଥିରେ ଆମ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ (ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ) ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଜରୁରୀକାଳୀନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବାକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ବେସାମରିକ ସେବାରେ କଳ୍ପିତ ବରିଷ୍ଠତା ପ୍ରଦାନ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଭାବରେ ବୈଧ, କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣ ସମୟରେ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ଏହି ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ପ୍ରତି-ସତ୍ୟପାଠ ସୂଚିତ କରେ ଯେ 15 ବର୍ଷର ସେବା ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ, ସେମାନଙ୍କ ନିଜ ଅନୁରୋଧରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ସେନା (ବାୟୁସେନା) ରୁ ମୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନେ ପେନସନଭୋଗୀ ଭାବରେ ପେନସନ ପାଉଛନ୍ତି । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ସେମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ନିୟମିତ କର୍ମଚାରୀ ଯେଉଁମାନେ ସାମରିକ ସେବାକୁ ବୃତ୍ତି ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଅବସର ନେବା ପରେ, ସେମାନେ ବିମୁକ୍ତ ସାମରିକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆନୁପାତିକ ଅଂଶରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ସେନାବାହିନୀରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବାର ବରିଷ୍ଠତାର ପ୍ରଶ୍ନ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପରି କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିସ୍ତାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ଜରୁରୀକାଳୀନ ସମୟରେ

ସେମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ବରିଷ୍ଠତାର ଲାଭ ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ସୁବିଧା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ବିଭିନ୍ନ କାରଣରୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ମନା କରିବା ଯଥାର୍ଥ ଥିଲା ।

ତଦନୁସାରେ ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଜି.ଏନ୍. ଅପିଲ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।